

**ΣΥΝΟΨΗ
ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ**

**ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2010-11**

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ
ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΕΞΑΚΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΟΜΕΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ:

ΧΟΥΛΙΑΡΑ-ΡΑΪΟΥ ΕΛΕΝΗ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΜΠΑΛΑΤΑΤΖΑΝΗ ΜΑΡΙΑ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΒΟΥΡΒΟΥ ΛΟΥΚΙΑ, ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ Ι.Δ.Α.Χ. (ΓΡΑΜΜ. ΤΜΗΜ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ)

I. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

1. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, παρά τις δυσμενείς κοινωνικές και οικονομικές συγκυρίες και τις διαρκώς αυξανόμενες δυσκολίες, εξακολουθεί να αποτελεί φυτώριο ικανών φιλολόγων και νέων επιστημόνων, παρέχοντας υψηλού επιπέδου εκπαιδευτικό έργο και υλοποιώντας τους πολύπλευρους στόχους του. Η κατάρτιση επαρκών φιλολόγων διαπιστώνεται από τις εξαιρετικές επιδόσεις των αποφοίτων του σε δημόσιες εξετάσεις, από την επιτυχή συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο στην Ελλάδα και το εξωτερικό, από τις διακρίσεις τους και από την παροχή ικανοποιητικού επικουρικού διδακτικού έργου με την ιδιότητα των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Η επιτυχία του διδακτικού έργου οφείλεται κατά μεγάλο μέρος στην προσφορά σπουδών ποιότητας, χάρη στην άρτια διαδασκαλία, τις προσεγμένες διδακτικές μεθόδους, την επίτευξη των πολύπλευρων μαθησιακών στόχων, την καλή οργάνωση των μαθημάτων, την ορθή κατανομή και την ισορροπημένη κάλυψή της διδακτέας ύλης από τα βοηθήματα και τις προφορικές παραδόσεις σε δεκατρείς εβδομάδες, τη διανομή επικαιροποιημένων βοηθημάτων και πρόσθετου βιβλιογραφικού υλικού, την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, την καλή επικοινωνία και συνεργασία με τους φοιτητές και στη διαφανή αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στα μαθήματα με συνδυασμό εναλλακτικών τρόπων

Αρκετοί φοιτητές εντάσσονται σε προγράμματα εκπαιδευτικών ανταλλαγών επί τη βάσει συμβάσεων με τριάντα περίπου ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus.

Στα ΑΡΝΗΤΙΚΑ στοιχεία, που κάποτε καταλήγουν τροχοπέδη στην επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων του Τμήματος, εγγράφονται **(α) η ακραία δυσαναλογία** του αριθμού διδασκόντων-διδασκομένων, που επιδεινώθηκε με την απουσία προκηρύξεων νέων θέσεων, τις καθυστερήσεις των διορισμών, τις χρονοβόρες εκκρεμότητες διορισμών ή εκλογών νέων μελών ΔΕΠ, τις περικοπές των θέσεων διδασκόντων επί συμβάσει με το Π. Δ. 407/1982, καθώς και με την ομαδική αφυπηρέτηση, κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2009-10 και 2010-11, πολλών μελών ΔΕΠ. **(β) Οι ανεπαρκείς και προβληματικές υποδομές, τόσο σε επίπεδο αιθουσών διδασκαλίας όσο και σε επίπεδο εξοπλισμού** (προβληματικό κτήριο, λίγες και μικρές αίθουσες διδασκαλίας με πολλές ελλείψεις και χωρίς τεχνολογικό εξοπλισμό που δεν εξυπηρετούν τα μεγάλα ακροατήρια, κανόνα για πλήθος μαθημάτων, υπολειτουργία φωτοτυπικών μηχανημάτων και έλλειψη χαρτιού για τις φωτοτυπίες).

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΜΣ) Α' ΚΑΙ Β' ΚΥΚΛΟΥ

Η λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, που διέπεται από εσωτερικό κανονισμό, θεωρείται επιτυχής με κριτήριο την ικανοποιητική επίτευξη των στόχων του, όπως η μύηση στον κόσμο της έρευνας και της εξειδικευμένης επιστημονικής γνώσης, ο σεβασμός των επιστημονικών μεθόδων και των κανόνων της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, η επισήμανση πρωτότυπων θεματικών περιοχών (desiderata των ανθρωπιστικών επιστημών), η εργογραφία με τη σύνταξη

πρωτότυπων μεταπτυχιακών ή διδακτορικών διατριβών, η κατάρτιση επαρκών ειδικευμένων επιστημόνων, η ενίσχυση και διάδοση των Ελληνικών Σπουδών στην Ελλάδα και το εξωτερικό και η ανάπτυξη ποικίλων συνεργασιών.

Στην καλή λειτουργία και επιτυχία του ΜΠΣ συμβάλλουν η συμμετοχή καταξιωμένων μελών ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων ομόλογων Τμημάτων του εσωτερικού και του εξωτερικού, η ανταπόκριση των μεταπτυχιακών φοιτητών στις ποικίλες απαιτήσεις του προγράμματος, η οργάνωση ετήσιων συμποσίων εκ μέρους των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος, η συμβολή των μεταπτυχιακών φοιτητών όλων των κατευθύνσεων στις επιτηρήσεις κατά τις εξεταστικές περιόδους, η πολύτιμη προσφορά επικουρικού διδακτικού έργου των μεταπτυχιακών φοιτητών της κλασικής κατεύθυνσης (με την αξιοποίηση του Εργαστηρίου Κλασικής Φιλολογίας), με την οποία καλύπτεται ένα σοβαρό διδακτικό κενό, αποτέλεσμα της μεγάλης συρρίκνωσης του αριθμού των μελών του διδακτικού προσωπικού, η αποκρυσταλλωμένη εικόνα του μεταπτυχιακού β' κύκλου με την τακτοποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2010-11, πολλών υποψηφίων διδακτόρων παρελθόντων ετών, καθώς και η συμπλήρωση, επίσης από το ακαδημαϊκό έτος 2010-11, ερωτηματολογίων και από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Στα **ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ** που επηρεάζουν δυσμενώς το έργο του ΠΜΣ εγγράφονται ο μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ που διδάσκουν σ' αυτό ή συμμετέχουν με την υπόδειξη και την παρακολούθηση μεταπτυχιακών ή διδακτορικών διατριβών, πέραν του κανονικού ωραρίου τους, οι σοβαρές ελλείψεις σε επίπεδο βιβλιογραφικών και ερευνητικών υποδομών και εξοπλισμού, καθώς και οι ευάριθμες μεταπτυχιακές και διδακτορικές υποτροφίες.

II. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Η ερευνητική δραστηριότητα των μελών του Τμήματος συντελείται κυρίως με τη μορφή προσωπικών επιστημονικών επιλογών και δημοσιεύσεων (ατοδύναμων μονογραφιών και άρθρων σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά, σε συλλογικούς ή αφιερωματικούς τόμους, σε Πρακτικά Συνεδρίων κ. ά.), σε μικρότερο βαθμό με τη μορφή συλλογικών δημοσιεύσεων και σπανιότερα με τη μορφή επιδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων. Στα τελευταία πολλά μέλη του Τμήματός μας δεν συμμετέχουν ούτε τα διεκδικούν για λόγους αρχής, και πιστεύουν πως θα ήταν καλύτερο και αποδοτικότερο να διανέμονται εξίσου τα χρήματα αυτών των Προγραμμάτων σε όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

Αν και ακριβείς αριθμητικές συμμετοχές σε προγράμματα δεν μπορούν να υπολογιστούν, γιατί ορισμένα μέλη που, από όσο γνωρίζουμε ανεπίσημα, συμμετέχουν σε επιδοτούμενα προγράμματα, δεν συμπλήρωσαν τα σχετικά απογραφικά δελτία διδάσκοντος ή μαθημάτων, εντούτοις στην τελευταία πενταετία αρκετά μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν συμμετάσχει ως ερευνητές, συντονιστές ή επιστημονικοί υπεύθυνοι ή συνεργάτες σε σημαντικό αριθμό ελληνικών και διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων και έργων με εξωτερική χρηματοδότηση.

Πρέπει να υπογραμμιστεί πως στα πλαίσια των ατομικών ερευνητικών επιλογών που ακολουθούνται από την πλειονότητα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, η ερευνητική παραγωγή των μελών του Τμήματος είναι εντυπωσιακή σε όγκο, πρωτοτυπία, ποιότητα και αναγνώριση, όπως προκύπτει από τον ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό ατομικών δημοσιευμένων επιστημονικών μονογραφιών, διδακτικών βιβλίων και επιμέλειας συλλογικών τόμων (55), άρθρων σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά (64), σε Πρακτικά Συνεδρίων (52), σε Συλλογικούς τόμους (22), με ή χωρίς κριτές, ανακοινώσεων σε συνέδρια (30), βιβλιοκρισιών ή άλλων εργασιών (συνολικά 25), και από την πληθώρα ετεροαναφορών ή αναφορών του επιστημονικού τύπου (συνολ.: 1178), βιβλιοκρισιών τρίτων για το έργο τους (69) που απαντούν στη συναφή επιστημονική βιβλιογραφία, καθώς και ποικίλων συμμετοχών σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων, σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών και προσκλήσεων για διαλέξεις (συνολικά: 97).

Οι μονογραφίες και τα επιστημονικά άρθρα πολλών μελών ΔΕΠ του Τμήματος, που δημοσιεύονται στην επιστημονική επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής *Δωδώνη* προβάλλουν την εγχώρια ερευνητική παραγωγή σε διεθνές επίπεδο. Η επιστημονική αναγνώριση του έργου των μελών ΔΕΠ του Τμήματος και η συμβολή τους στην προαγωγή της επιστήμης τεκμηριώνονται από τις βιβλιοκρισίες του σε ελληνικά και ξένα περιοδικά και τη χρησιμοποίηση του από την έντυπη και ηλεκτρονική ελληνική και ξένη βιβλιογραφία. Παρά την απουσία κεντρικής ηλεκτρονικής βάσης καταγραφής βιβλιοαναφορών και βιβλιοκρισιών, που δεν επιτρέπει στα μέλη αυτή τη στιγμή να παραθέσουν όλες τις αναφορές στις δημοσιευμένες εργασίες τους και τα πολυάριθμα

άρθρα, εντούτοις μπορεί κανείς περιστασιακά να αλιεύσει εντυπωσιακό αριθμό ετεροαναφορών.

Πολλά μέλη συνεργάζονται ερευνητικά με συναδέλφους από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, από ομόλογα Τμήματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, με ξένα Ινστιτούτα και οργανισμούς. Προσφέρουν επίσης τις υπηρεσίες τους ως «επισκέπτες καθηγητές» στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ως επιμελητές βιβλίων και συλλογικών τόμων, ως Διευθυντές επιστημονικών εκδοτικών σειρών, ως μέλη Διοικητικών Συμβουλίων, ερευνητικών φορέων, συντακτικών επιτροπών επιστημονικών περιοδικών, ως μέλη οργανωτικών και επιστημονικών επιτροπών Συνεδρίων και Ημερίδων και ως μέλη πληθώρας Εισηγητικών Επιτροπών. Σημαντική επίσης είναι και συμμετοχή τους ως εισηγητών και προέδρων σε πολλά επιστημονικά συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Το Τμήμα Φιλολογίας οργανώνει Διεθνή Συνέδρια υψηλού κύρους, Ημερίδες, διαλέξεις από διακεκριμένους επιστήμονες και άλλες συναφείς επιστημονικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις, και οι τρεις Τομείς του με ελάχιστη δαπάνη οργανώνουν ετήσια επιστημονικά Συμπόσια.

Ακόμη πολλές δραστηριότητες των μελών του Τμήματος γίνονται γέφυρες σύνδεσης του Πανεπιστημίου και την κοινωνία.

Πάντως στο πλαίσιο του Τμήματος η συνέχεια, η ανάπτυξη και η επίτευξη των ερευνητικών σχεδίων και γενικότερα η εξέλιξη της ερευνητικής και διδακτικής δραστηριότητας των μελών προσκρούουν στις ελλείψεις ερευνητικών υποδομών, όπως τα Εργαστήρια, οι χώροι εργασίας (γραφεία και αίθουσες διδασκαλίας) και η Βιβλιοθήκη, ζωτικής σημασίας για τις ανθρωπιστικές σπουδές. Χρειάζεται γενναία χρηματοδοτική ενίσχυση για σύγχρονο εξοπλισμό, εμπλουτισμό σε έντυπο και ηλεκτρονικό βιβλιογραφικό υλικό, ψηφιοποίηση περιοδικών, βιβλίων, χειρογράφων, παπύρων και πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού (με φιλολογικές γνώσεις) για την επιλογή και τις παραγγελίες βιβλίων, καθώς και για την αποτελεσματική λειτουργία του Γραφείου Δημοσιευμάτων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.